@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6ad607849c383b58186b8ede
ΑΠ:269613
Υπογραφή: 20/10/26 11:17
Διανομή: 20/10/26 11:18

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Προς: 1. Όλες τις ΟΤΔ
2. Όλες τις ΕΥΔ (Π) Περιφερειών
Κοιν.:
1. ΑΑΔΕ-ΔΙΠΕΑΑ-Τμήμα Γ Ελέγχου Διαχείρισης Δαπανών Έργων Ανάπτυξης Αγροτικής Οικονομίας
2. ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ

ΘΕΜΑ: Ερωτήματα και διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της Κ.Α 161876/2026 (Β΄4030)

Σας παραθέτουμε απαντήσεις-διευκρινήσεις, μετά από την υποβολή πρόσθετων ερωτημάτων που έχουν γίνει στην υπηρεσία μας προς διευκρίνιση της εφαρμογής της υπ' αριθ. 161876/2.7.2026 κοινής απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσοδών (Β' 4030) (ΚΑ), αλλά και των σχετικών απαντήσεων/διευκρινίσεων που έχουν δοθεί σε προηγούμενα έγγραφα.

1. Στην υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) (ΥΑ) αναφέρατε ως κριτήριο επιλεξιμότητας την ύπαρξη μελετών για την υποβολή αίτησης στήριξης πράξεων δημόσιου χαρακτήρα. Στην αντικατάσταση της ΥΑ από την ΚΑ εξειδικεύσατε το συγκεκριμένο σημείο και αναφέρετε ότι στις περιπτώσεις προμήθειών δεν απαιτείται η ύπαρξη μελέτης (δεδομένου ότι σε αυτές τις περιπτώσεις η προετοιμασία της μελέτης δεν αποτελεί χρονοβόρα διαδικασία). Αν σε μία πρόσκληση έχει δοθεί σύμφωνη γνώμη από την Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης βάσει της αρχικής ΥΑ και έχει τον όρο της οριζόντιας απαίτησης για ύπαρξη μελέτης, η ΟΤΔ θέλει να την τροποποιήσει για να ενσωματώσει την εξαίρεση για τις περιπτώσεις προμηθειών, θα πρέπει να δώσει ταυτόχρονη παράταση 60 ημέρες ή επειδή η τροποποίηση οδηγεί σε ευνοϊκότερους όρους μπορεί απλά να τροποποιηθεί με την ανάλογη δημοσιοποίηση χωρίς να δοθεί η αναλογούσα παράταση;

Για τη συγκεκριμένη περίπτωση, δεδομένης της τροποποίησης των όρων του θεσμικού πλαισίου για την πρόσκληση επί το ευνοϊκότερο, δεν απαιτείται καταρχήν επαναδημοσίευση της πρόσκλησης. Σημειώνουμε όμως ότι αν η οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης έχει γίνει πριν την δημοσίευση της ΚΑ, τότε ισχύουν τα αναγραφόμενα στην ΥΑ.

2. Σε συνέχεια του υπ' αριθ. 205729/31-7-2026 διευκρινιστικού εγγράφου σας (σημείο 4), όπου γίνεται ειδική αναφορά στην επιλεξιμότητα των οχημάτων για το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΑ και συγκεκριμένα στην παρ. 4.1, άρθρου 9, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για την αντιμετώπιση της επιλεξιμότητας των εν λόγω δαπανών στις ήδη υποβληθείσες και υπό αξιολόγηση προτάσεις δικαιούχων (άρα οριστικοποιημένων στο ΟΠΣΚΑΠ) πριν την έκδοση της ΚΑ. Σημειώνεται ότι το ίδιο ισχύει και για την επιλεξιμότητα των δαπανών οχημάτων περιβαλλοντικού χαρακτήρα (π.χ. οχήματα Πολιτικής Προστασίας).

Σύμφωνα με την παρ. 4.1 του άρθρου 9 της ΥΑ ήταν επιλέξιμα τα οχήματα που αφορούσαν σε πράξεις κοινωνικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα χωρίς κάποιο ιδιαίτερο περιορισμό. Με την αντικατάσταση της ανωτέρω ΥΑ από την ΚΑ η συγκεκριμένη παράγραφος τροποποιήθηκε και υπάρχει πλέον περιορισμός ότι τα εν λόγω οχήματα θα πρέπει να είναι «ειδικά διαμορφωμένα». Συνεπώς αν μία αίτηση στήριξης έχει οριστική υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της ΚΑ (δηλαδή την 02.07.2026) ισχύουν οι όροι της ΥΑ και δεν υπάρχει απαίτηση για ειδική διαμόρφωση. Αν η οριστική υποβολή έχει γίνει μετά από τη συγκεκριμένη ημερομηνία, το όχημα θα πρέπει να είναι ειδικά διαμορφωμένο ώστε να είναι επιλέξιμο.

3. Αναφορικά με τις αλλαγές στον χαρακτηρισμό περιοχών, σύμφωνα με το αριθ. πρωτ. 228449/07-09-2026 έγγραφο σας, απαιτείται η τροποποίηση της πρόσκλησης έργων ιδιωτικού χαρακτήρα ή δύναται να ενημερωθούν οι δυνητικοί δικαιούχοι με απλό διευκρινιστικό σημείωμα;

Θα πρέπει να ενσωματωθούν οι αλλαγές σε όσα αρχεία της πρόσκλησης υπάρχει σχετική αναφορά. Επιπροσθέτως, σε επικείμενη τροποποίηση του Τοπικού Προγράμματος, θα πρέπει να ενσωματωθούν οι τυχόν αλλαγές στον χαρακτηρισμό των περιοχών.

4. Οι ενδεικτικές πράξεις που αναγράφονται στην ΚΑ στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.2 και αφορούν σε τουριστική πληροφόρηση ή προβολή - προώθηση περιοχών, αφορούν μόνο σε υποδομές; Δηλαδή μια έκδοση λευκώματος ή ντοκιμαντέρ δεν είναι επιλέξιμα; Σε κάθε περίπτωση, οι άυλες πράξεις στην συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση, σε τι αφορούν;

Δεν υπάρχει περιορισμός στη συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση αναφορικά με τον χαρακτήρα της πράξης. Όμως οι δράσεις τουριστικής πληροφόρησης, θα πρέπει να αποσκοπούν στην ενημέρωση των επισκεπτών και όχι στην προβολή της περιοχής με σκοπό την προσέλκυση τουριστών.

5. Πράξη ιδιωτικού χαρακτήρα μπορεί να αφορά σε αγορά μεμονωμένου εξοπλισμού;

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα και συνεπώς η αγορά αποσπασματικά μεμονωμένου εξοπλισμού, δεν τις καθιστά ολοκληρωμένες και κατ΄ επέκταση επιλέξιμες. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης, είναι στην κρίση του αρμόδιου ΕΦ η επιβεβαίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα της πράξης.

6. Στον Οδηγό Απλοποιημένου Κόστους Κτιριακών Κατασκευών (Οδηγό), για τις κατηγορίες «Καταλύματα – Υπηρεσίες» αναφέρεται ρητά ότι στις πρότυπες τιμές μονάδας κόστους κτιριακών εγκαταστάσεων περιλαμβάνονται όλες οι συνήθεις υδραυλικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.
Δεδομένου ότι δεν υφίσταται αντίστοιχη αναφορά στο κεφάλαιο που αφορά τα βιομηχανικά κτίρια, ενώ παράλληλα στην απάντηση της ερώτησης 77 του υπ' αριθ. 50130/27.02.2026 εγγράφου σας αναφέρετε ότι «*στα βιομηχανικά κτίρια οι τιμές περιλαμβάνουν μόνο κτιριακές εργασίες*», παρακαλούμε να διευκρινιστεί εάν στις εργασίες αυτές περιλαμβάνονται και οι συνήθεις ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις που είναι αναγκαίες για τη βασική λειτουργία του κτιρίου.

Η τιμή μονάδας κόστους κτιριακών εγκαταστάσεων για βιομηχανικά κτίρια, περιλαμβάνει και τις εργασίες που αφορούν σε υδραυλικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις. Σε περίπτωση βιομηχανικού κτηρίου που απαιτεί λόγω της χρήσης του (π.χ. οινοποιείο), επιπρόσθετες εργασίες και ειδικές κατασκευές, τότε απαιτείται τεχνική έκθεση που θα περιγράφει το είδος και την ανάγκη για την εκτέλεση των εργασιών αυτών και η προσκόμιση προσφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της ΚΑ.

7. Υπάρχει δυνατότητα χρήσης εισιτηρίου σε πράξη δημοσίου χαρακτήρα;

Πράξεις που χρηματοδοτούνται έως 100%, αφορούν σε μη παραγωγικές επενδύσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4γ.iv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, και συνεπώς δεν μπορούν

να έχουν κέρδος. Αν σε κάποια πράξη υπάρχει εισιτήριο, αυτό θα πρέπει να καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας. Τα παραπάνω έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι δεν κάνουμε χρήση του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, στον οποίο δινόταν η δυνατότητα υλοποίησης πράξεων που παράγουν έσοδα, με ταυτόχρονο υπολογισμό της μείωσης του ποσοστού επιχορήγησης.
Σε κάθε περίπτωση ελέγχεται το σημείο ΣΤ.3 της αίτησης στήριξης.

8. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 50130/27.02.2026 έγγραφο (ερώτηση 8) έχετε ήδη διευκρινίσει ότι το 12% υπολογίζεται πάντα επί του συνόλου του προϋπολογισμού της Πράξης, ως άθροισμα όλων των επιμέρους μελετών. Ισχύει το ίδιο όταν η Πράξη είναι εξ ολοκλήρου άυλη, χωρίς καμία υλική επένδυση ή/και όταν η Πράξη αφορά εξ ολοκλήρου σε ολοκληρωμένη και αυτοτελή μελέτη (υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2);
Στην περίπτωση της μελέτης ως αυτοτελής Πράξη ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός είναι τα 20.000,00€ που αφορά στις άυλες Πράξεις;

Σύμφωνα με τον ορισμό στην ΚΑ, άυλες είναι οι πράξεις όπου καμία από τις δαπάνες δεν αποτελεί υλικό στοιχείο. Συνεπώς οι μελέτες που δεν συνοδεύονται από κάποιο υλικό παραδοτέο αποτελούν άυλες πράξεις. Επιπροσθέτως, ο προϋπολογισμός των αύλων πράξεων πρέπει να ανέρχεται έως 20.000,00€.
Ο περιορισμός του 12% για τις μελέτες αφορά όλες τις πράξεις (άυλες ή μη άυλες), ακόμη κι αν αυτές αφορούν εξ ολοκλήρου σε μελέτη, και αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας. Στις περιπτώσεις υπέρβασης του ορίου αυτού, ο αρμόδιος ΕΦ εξετάζει την συμβατότητα της μελέτης με την Τοπική Στρατηγική, την αναγκαιότητα της υπέρβασης και αποστέλλει αιτιολογική έκθεση στην ΕΥΕ ΠΑΑ, προκειμένου να εκδώσει σύμφωνη γνώμη για την υπέρβαση του ορίου του 12%.
Επιπλέον, όταν σε μια αίτηση στήριξης διαπιστωθεί ότι περιέχει δαπάνη που αφορά σε μελέτη, τότε θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι έχει παραχθεί μετά τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών της υπο-παρέμβασης.
Αναφορικά με την κατηγορία δαπανών L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής (έργα δημοσίου χαρακτήρα), επειδή περιέχει πολλές υποκατηγορίες δαπανών που μπορεί να μην αφορούν απαραίτητα την συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης (π.χ. λογισμικό για την πρόληψη φυσικών καταστροφών), κατά τον έλεγχο του 12% θα εξαιρούνται οι δαπάνες αυτές με σχετική τεκμηρίωση.
Επισημαίνεται ότι μια μελέτη θεωρείται ολοκληρωμένη πράξη, όταν δεν απαιτούνται επιπλέον παρεμβάσεις που θα υποδεικνύονται από αυτή. Συνεπώς, μελέτες που εκπονούνται με σκοπό την υλοποίηση κάποιας υποδομής, δεν μπορούν να θεωρηθούν ολοκληρωμένη πράξη.

9. Όταν η χωροθέτηση της πράξης αφορά πάνω από μία (1) περιοχές, τι συμπληρώνεται στα πεδίο της αίτησης στήριξης Α.1 Χωροθέτηση της περιοχής και Δ.5 Δείκτες, R41 πληθυσμός, R42 ωφελούμενος πληθυσμός;

Καταχωρείται το σύνολο του πληθυσμού/ωφελούμενων των περιοχών. Αν οι περιοχές όπου χωροθετείται η πράξη διαθέτουν διαφορετικό χαρακτηρισμό (ορεινή ή μη), τότε σε περίπτωση βαθμολόγησης του σχετικού κριτηρίου, λαμβάνεται υπόψη ο δυσμενέστερος χαρακτηρισμός.

10. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η επίβλεψη υλοποίησης των έργων, λόγω υποστελέχωσης της αρμόδιας υπηρεσίας του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147); Ποιο είναι το ανώτατο επιλέξιμο ποσό για τη συγκεκριμένη δαπάνη και σε ποιο κωδικό δαπάνης θα αντιστοιχεί;

Η επίβλεψη υλοποίησης των έργων, ρυθμίζεται από τα αναγραφόμενα στα άρθρα 136 και 136Α του ν. 4412/2016 (Α' 147).
Αν ο δικαιούχος δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, τότε σύμφωνα με την εγκύκλιο 121173/09.05.2025 (ΑΔΑ: ΨΙΣΚ4653ΠΓ-1ΕΛ), είναι επιλέξιμη η δαπάνη

σύναψης σύμβασης παροχής τεχνικών υπηρεσιών και η δαπάνη σύναψης προγραμματικής συμβάσης, η οποία θα αφορά την κάλυψη του διοικητικού κόστους του Φορέα που αναλαμβάνει την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στην προγραμματική σύμβαση. Επισημαίνεται ότι οι οικονομικοί όροι θα πρέπει να καθορίζονται ρητά στο κείμενο της προγραμματικής σύμβασης. Το ύψος της δαπάνης εμπίπτει στην περ. α της παρ. 9 του άρθρου 14Γ της ΚΑ, δηλαδή έως το ποσό των 4.000€ και επιλέγεται η κατηγορία δαπάνης L41.06.

11. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την αίτηση στήριξης θα πρέπει να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα ή να φέρουν φυσική υπογραφή; Μπορεί το ηλεκτρονικό αρχείο να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο και το έντυπο φυσικά υπογεγραμμένο;

Ο τρόπος εξέτασης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής είναι ευθύνη της ΟΤΔ, σε περίπτωση που δεν ορίζεται διαφορετικά στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ενώ η επιβεβαίωση της ορθότητας και της εγκυρότητας των εγγράφων είναι ευθύνη του αρμόδιου ΕΦ. Η υπηρεσία μας προτείνει, όπου αυτό είναι εφικτό, την χρήση ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων, μέσω .Gov.
Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το αρχείο της πράξης τηρείται μόνο ψηφιακά.

12. Στον Οδηγό, αναφορικά με το πρότυπο κόστος διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου (75 €), μπορούμε να έχουμε μόνο πλακόστρωση ή πρέπει οπωσδήποτε να έχουμε όλες τις εργασίες που αναφέρει ο Οδηγός;

Το κόστος των 75€/τ.μ. αφορά στο σύνολο των εργασιών που αναφέρει ο Οδηγός. Σε περίπτωση μεμονωμένων εργασιών για τις οποίες δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο Οδηγός, μπορούν να χρησιμοποιηθούν προσφορές για την τεκμηρίωση του εύλογου κόστους των δαπανών.

13. Σε επένδυση που αφορά σε μουσείο το κόστος των κουφωμάτων ακολουθεί τα αναγραφόμενα στον Οδηγό ή μπορούμε να τεκμηριώσουμε το κόστος με την προσκόμιση προσφορών, καθώς οι προδιαγραφές των κουφωμάτων είναι πιο απλές (π.χ. μη ανοιγόμενα κουφώματα, μη τοποθέτηση ρολών);

Ο Οδηγός αφορά σε συνήθη κουφώματα κατοικίας, συνεπώς σε περίπτωση διαφοροποίησης του είδους αυτών μπορεί να γίνει δεκτή η προσκόμιση προσφορών, συνοδευόμενων από επαρκή τεκμηρίωση και αιτιολόγηση της απόκλισης του προκύπτοντος κόστους, από το κόστος που θα προέκυπτε αν γινόταν χρήση του Οδηγού.

14. Διευκρίνιση αναφορικά με την κοστολόγηση εργασιών του Οδηγού που αφορούν σε χώρους κύριας χρήσης, αλλά δεν προσμετρούνται στον συντελεστή δόμησης (βλ. ερώτηση 73 και διευκρίνιση 12 των με αριθ. πρωτ. 50130/27.02.2026 και 111874/30.04.2026 εγγράφων, αντίστοιχα).

Σε αυτή την περίπτωση η κοστολόγηση γίνεται ανάλογα με την χρήση του χώρου, ανεξάρτητα αν αυτοί προσμετρούνται στον συντελεστή δόμησης.

15. Δύναται δικαιούχος να εξαιρέσει επιλεκτικά χώρους ή κατηγορίες εργασιών από τον αιτούμενο προϋπολογισμό, προκειμένου να παραμείνει εντός των ορίων προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης;

Λαμβάνοντας υπόψη και την ερώτηση 5 του υπ΄ αριθ. πρωτ. 184680/14.07.26 εγγράφου, στην περίπτωση εξαίρεσης εργασιών θα πρέπει να εξετάζεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας μιας πράξης και αν αυτός δεν εκπληρώνεται τότε η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Επιπροσθέτως, σημειώνουμε ότι η εσκεμμένη αφαίρεση εργασιών ώστε η αίτηση στήριξης να μην υπερβαίνει το όριο προϋπολογισμού, εμπίπτει στους τεχνητούς όρους παραβίασης των κριτήριων επιλεξιμότητας.

16. Πώς αντιμετωπίζεται η διαφοροποίηση μεταξύ κατασκευών που κοστολογούνται με πρότυπο κόστος (συμβατικές/μεταλλικές) και κατασκευών που κοστολογούνται με προσφορές (πέτρινες, προκατασκευές, 3D), όταν πανομοιότυπα κτίρια καταλήγουν σε ουσιωδώς διαφορετικούς προϋπολογισμούς, με συνέπειες στην επιλεξιμότητα ή στην υποκοστολόγηση/υπερκοστολόγηση;

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης, ο αρμόδιος ΕΦ έχει την υποχρέωση να ελέγξει το εύλογο του κόστους των δαπανών και συνεπώς την υποκοστολόγηση ή υπερκοστολόγηση του έργου.

17. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης στήριξης που περιλαμβάνει αγορά οικοπέδου, το υπόλοιπο ποσό της δαπάνης του οικοπέδου (πέραν του επιλέξιμου 10%), το οποίο θα καλυφθεί από τον δικαιούχο, συμπεριλαμβάνεται στον Συνολικό Προϋπολογισμό της Πράξης;

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο η αγορά του οικοπέδου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για την επένδυση. Η εξαίρεση του 10% αποτελεί κίνητρο που δίνει η σχετική διάταξη του Κανονισμού για την υλοποίηση των πράξεων. Συνεπώς, το υπόλοιπο κόστος αγοράς του οικοπέδου δεν προσμετράται στον Συνολικό Προϋπολογισμό της Πράξης.

18. Αυτοκινούμενα Μηχανήματα Έργου (π.χ. εκσκαφείς, φορτωτές, κλπ.) που αποτελούν τον κύριο παραγωγικό εξοπλισμό για την παροχή κάποιας υπηρεσίας, υπόκεινται στον περιορισμό του 30% του προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης (παρ. 4.2, άρθρο 9 της ΚΑ); Η προμήθεια ειδικού εξοπλισμού όπως γερανός προσαρμοσμένος επί φορτηγού οχήματος (γερανοφόρο όχημα) αντιμετωπίζεται ως «όχημα/μεταφορικό μέσο» και εμπίπτει στον παραπάνω περιορισμό;

Όλα τα οχήματα ανεξαρτήτως της φύσης και του σκοπού που εξυπηρετούν, εμπίπτουν στον συγκεκριμένο περιορισμό.
Ο εξοπλισμός που προσαρμόζεται σε οχήματα, αντιμετωπίζεται ως μηχανολογικός/λοιπός εξοπλισμός και δεν υπόκειται στους περιορισμούς των οχημάτων.

19. Επαγγελματικά μηχανήματα κήπου, χλοοκοπτικά και γεωργικοί ελκυστήρες που αφορούν μη αγροτικές υπηρεσίες, με αντικείμενο τις υπηρεσίες φροντίδας/συντήρησης κήπων και καθαρισμού οικοπέδων αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη;

Η οποιαδήποτε δαπάνη εξοπλισμού ή υποδομών που συνδέεται με άμεσο τρόπο με τον πρωτογενή τομέα δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη. Κατά την έννοια αυτή, δαπάνες όπως γεωργικοί ελκυστήρες δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.

20. Πώς ορίζεται επακριβώς η έννοια του «ίδιου κύκλου προσκλήσεων»;

Αφορά αύξοντα αριθμό της πρόσκλησης της κάθε ΟΤΔ, ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή έκδοσής τους.

21. Στον Οδηγό οι προσαυξήσεις του κεφαλαίου 2 σχετικά με τις περιοχές και το είδος κατασκευής, είναι υποχρεωτικές κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης;

Ναι είναι υποχρεωτικές και είναι ευθύνη της ΟΤΔ να ορίσει στην πρόσκληση ποιες είναι οι περιοχές που εμπίπτουν στις προσαυξήσεις αυτές.

22. Σε περίπτωση κατά την οποία προσκομίζεται ήδη εκδοθέν τιμολόγιο ως αποδεικτικό στοιχείο του εύλογου κόστους, απαιτείται οι συγκρίσιμες προσφορές να έχουν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου; Προβλέπεται συγκεκριμένο ανώτατο χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης του τιμολογίου και της ημερομηνίας των συγκρίσιμων προσφορών;

Η ημερομηνία των προσφορών θα πρέπει να βρίσκεται εντός ενός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν προσφορές που να έχουν εκδοθεί κοντά στην ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου, τότε ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να προσκομίσει δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το εύλογο του κόστους των δαπανών (πχ πρόσφατες συγκρίσιμες προσφορές με αναπροσαρμογή των ποσών στην ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου).

23. Διευκρίνιση σε σχέση με την απάντηση της ερώτησης 11 του υπ' αριθ. 184680/14.07.26 εγγράφου, σχετικά με την απαίτηση ύπαρξης οικοδομικής άδειας κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις ιδρύσεων η απαίτηση ύπαρξης οικοδομικής άδειας ως κριτήριο επιλεξιμότητας, δεν αφορά τυχόν άλλες διαδικασίες όπως έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΠΑΣ